

ISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁR
Hónapontaiban átvéve:
1. évfolyam 12 db 12 fillér
2. évfolyam 12 db 12 fillér
3. évfolyam 12 db 12 fillér
Hónapontaiban átvéve:
1. évfolyam 12 db 12 fillér
2. évfolyam 12 db 12 fillér
3. évfolyam 12 db 12 fillér
Egyes szám ára 1 fillér.

Megjelenik minden nap, a 1917. évi
évszám utáni napok kivételével.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 8.
A szerkesztőség kéziratok vételére
adására vagy megőrzésére sem
vállalkozik.
Előfizetők és hirdetőik a kiadó
hivatalában tartoznak.

XIII. évfolyam 116. szám.

Nagyvárad

Vasárnap, 1917 május 20.

Politikai halálugrások.

Az ugynevezett választójogi blokk kezd az érdekességéből veszíteni. Egy darabig csak eseményszámba ment, hogyan házasította össze az általános titkos választójog jelszava alatt Vázsonyi Vilmos a Jakabokat Károlyi és Batthyányi grófokkal; ez a politikai vegyes házasság azonban ma már kezd a maga valóságában kibontakozni és egyáltalán nem látszik annak a fontos alakulatnak, mint aminőnek összeházasítottjuk kitervezte.

Károlyiék azt képzelték, hogy nekik szükségük van Bokányiék utcájára, Bokányiék pedig igen jól tudják, milyen értéket képvisel számukra az, ha a parlamentben egyelőre Károlyi és Batthyányi szájával szóhoz jutnak. Ez hozta össze a két frakciót egymással és létrejött a legkülönösebb szövetség, aminőt a magyar glóbuson eddig nem igen csodálhattunk.

A szociáldemokratákat tudvalevőleg éppoly kevésbé irgálja Magyarország magyar jellegének problémája, mint a szabadkőműveseket. A páholyoktan is, de a Népszavában is állandó jelszó a nemzetiség autonómiája, a mi nem más, mint Magyarországot szétesésre és a magyar elemek nagy részének beolvadása csekélyebb értékű fejekbe. Van már egy szomorú példánk: Horvátország autonómiájának kiszélesítése a szlavóniai magyarság halálos ítéletévé vált. Nemzeti autonómiák létesülése esetén ugyanez a sors várna a felvidéki, az erdélyi, a délidéki magyarságra, úgy hogy aztán ez az ország magától valószínűleg meg a Nikolajevics Miklós álmaiban Miskolc és Szeged közé szorított Magyarországot.

A minden korlát nélküli általános választójog a magyarság felelőtlenségének gyengülésére vezetne.

Ne feledjük, hogy ha halad is lassan az ország mezmagyarosodása, de ma még mindig csak 56 százalék a magyarság aránya. Illetve ez volt arányunk a háború előtt; már pedig kétségtelen, hogy a háború a magyarságot sokkal jobban sújtotta, mint a nemzetiségeket. A világháború kezdetén a hedi foglyok közül a szerbek a magyar katonákat nagy részben megölték, a kik mégis élve jutottak hadifogságba, azok a fogságban a kegyetlen bánásmódtól vészték el, míg a más anyanyelvűekkel szemben a szerbek irgalmasabbak voltak. Az orosz rohamok többnyire magyar katonák hősiessége ellenében törték meg. Görz alatt magyar ezredek áldozták fel magukat. Az oláh rablótámadás magyarri dékeket sújtott és a betörők rövid erdélyi gázdélködésük alatt magyarokat gyilkoltak le. A háborús drágaság a magyar közép- és alsóosztályt támadta meg első sorban. Számban és vagyonában meggyengülve fog a magyarság a világháborúból kikerülni és hosszú időre lesz szűkebb, míg fájunk a szenvedési sulyos csapásokat kiheverheti, még pedig óvatosa politika gondolkodás, épülés alatt. A magyar faj, mely a háborúban a világ egyik legkiválóbb fájának bizonyult, nem szabad a háborúban tanúsított egyszerű megatartásért azzal jutalmazni, hogy saját országában kevésbé értékes fajok által való legyőztetés veszélyének tegyük ki.

A háború utáni első és legfőbb feladat a magyarság megerősítése lesz. Ezt a nagy munkát gyökerében támadná meg a minden korlát nélküli általános választói jog, mert a megbízhatatlan elemeknek ugyancsak a jogot adná meg az ország sorsának intézésében, mint az államfenntartó magyarságnak. Nem is gondol volna már az a sötét, hanem a magyarság letaszítása a pusztulás mélységébe.

Feltétlenül érthető és jogos tehát a felelős vezetők, elsősorban a miniszterelnök aggodalma a magyarság jövőjéért. És az aggodás megtiltja neki és vele minden jó magyarnak, hogy divatoz, de veszélyes jelszavak kedvéért kifogya a magyarságot a legnagobb kockázatnak, a legyűzöttségnek saját házában. Felelőtlenség emberek is csak a leg-

nagobb könnyelműséggel engedhetik meg maguknak azt a nagyri passziót, hogy erősen jelszavak hatása alatt elméjében politikai halálugrásokat próbálgassanak. Ilyen politikai halálugrásokba a nemzetet belebitétni is hűn, százszoros bűn volna, ha a halálugrásba a nemzetet a felelős vezetők egyenesen belekergetnék.

A minden korlát nélküli általános választói jogot azok követelik, akik a zavarosban halászgatni szeretnének: a nemzetközi szociáldemokraták, a szabadkőművesek és a nemzetiségi szóthuzás hívei. Hogy ezekkel miként kerül egy kalap alá a magát mégis magyarnak, még pedig 48-as magyarnak valló Károlyi-párt, azt igazán csak a politikai járatlanságból és rövidlátásból lehet megmagyarázni. Nyilvánvaló egyébként, hogy a választójogi blokkban Károlyiék csak a felfőtörő kos szerepére szerződtek. Ha egyszer — amitől Isten óvja a magyarságot — céljukat elérnék, első dolguk lenne az immár fölöslegessé vált blokkból Károlyiék atjót elé tenni. Hiszen erre vall az, hogy Károlyiék átvették ugyan a szabadkőművesektől és Bokányiéktól a radikális választójogot, de ezek visszonzásul egyáltalán nem vettek tudomást Károlyiék nemzeti követeléseiről. Uk haladnak tovább is a maguk nemzetközi magyarellenesség útján s ha a közös célt elérték, eszük ágában sem lesz Károlyiék at tovább dicsőíteni. Ki hinné, hogy Buchinger Manó állandó hű csatlósa lesz Károlynak, a grófnak? Hizeleg neki, míg szüksége van rá, dicséri, míg kihasználhatja, aztán — Mihály gróf megtette kötelességét, Mihály gróf elmehet.

A nemzethez intézett legutóbbi királyi manifesztum megjelölte az

Markovits és Weinberger cégnél, Bémer-tér.

Modell blousok óriási választékban és rendkívüli olcsó árban, valamint selymek szövetek és mosó kelmék méterenkénti olcsó eladása megkezdődött.

Állandó ujdonságok kész női confection alsó szoknya, miedervédő, kész fehérneműk, harisnyák, nap- és esőernyők kaphatók. Szabóműhelyében rendelésre a legjobb női ruhák készülnek.
Telefon 11-09.

Egyes szám ára 12 fillér.

utat, amelyen a választójog kiterjesztésének kérdését meg lehet oldani. Olyan királynak a szózata volt ez, aki a harc mezején tanulta meg a magyar fajt ismeri és szeretni. A királyi szózat keretein belül megtaláljuk a választójog olyan kiterjesztését, amely az arra érettnék bizonyult elemeknek megadja a jogot, hogy a nemzet sorsának intézésébe beleszóljanak. Ennek a nemzetével együttérző, legelső magyar embernek az utmutatása feltétlenül igazabb garancia a magyarság jövő boldogulására nézve, mint azoké, akik közt (hisztelenek a jóhiszemű kivételeknek!) ott vannak a névleges magyarok közül az utolsók, de a magyarság ellenségei közül a legelső.

A Zsidók Utja.

Dr. Agoston Péter könyve.

III

Szükséges volt az előző cikkeken előre bocsátott szemelvények megismerése, hogy az egész könyvről fogalmat alkothassunk magunknak.

Dr. Agoston Péter könyve nem könyvü olvasmány. Okfejtése száraz, stilusa nehézkes. Ami azonban súlyt biztosít könyvének, az az a körülmény, hogy szabadkőműves főmester létére a zsidóságot erős szavakkal bírálja, abból indulván ki, hogy:

A zsidóbirálás nem antiszemitizmus.

Már pedig sok oldalról, természetesen elsősorban szabadkőműves és zsidó körökben úgy állították be Agoston könyvét, mintha az egyenesen az antiszemitizmus kompendiuma volna. Nem. Erről szó sincs. Agoston egyszerűen tükröt tart a zsidóság elé s arról igazán nem a tükröt tehet, ha a benne megjelent kép nem nagyon hiszlgő. Agoston rá is mutat a zsidóság ama gondolkodásmódjára, mely képtelenné teszi saját hibáinak belátására:

A zsidók nagy tömege azonban sohasem mutatja ezt az erőt, hogy hibáit elismerve azok javítására törekedjen volna, pedig kétségtelen, hogy a zsidóknak is vannak hibái s hogy az antiszemitizmust nem lehet egyedül a felekezeti különbségre visszavezetni.

Az eddigi szemelvényekben Agoston könyvéből több részletet mutattunk be. Ezek többnyire általános kijelentéseket tartalmaztak, melyek az egész világ zsidóságára vonatkoztak. Foglalkozik azonban Agoston a magyarországi zsidósággal is, még pedig olyan kijelentésekkel, amiket szabadkőműves főmester toliból nem mindig olvasunk eseket írja:

A haladni nem akaró zsidóságnak a kultúra szempontjából az egész országra és a társadalomra hátráltató a hatása.

A világháború egyszerre megnyitotta Bukovina és Galícia rejtekeit előttünk. Ott már él a zsidó nemzetiség és jogokat követel. Ha a Kárpátokon mind nagyobb számban átjövő zsidóság ezt fogja nemzetisége részére adni is tenni, akkor az utolsó század magyarosítása egy csapásra eltűnik, vagy pedig a nem zsidó zsidóságnak akkor kell majd el

szekednie a zsidó zsidóktól. Előbb vagy utóbb meg kell ennek történnie.

A zsidók dícserejének s önhittének látszanak. De ennek oka abban van, mert ezek a tulajdonságok abból a tudalatti vágyból származnak, hogy a nem zsidókkal összeolvadjanak. Olyan ez a zsidó dícserej, mint a barbár népeknél a menyasszony dícsereje, mely arra való, hogy a maga egyenrangúságát bizonyítsa a világgal. A zsidó érzi, hogy egyénileg akármilyen kiváló is, fajtáért, amiért magát tartja, alsóbbrendű. Ebből azután sok visszataszítás származik, aminek nem csekély szerepe van a zsidókérdésben.

Az államnak joga van arra, hogy az új bevándorlókat határaitól távolítsa, a nemhonnpolgár zsidókat pedig eltávolítsa.

A zsidó kérdés megoldására nézve Agoston Péternek az a nézete, hogy a zsidóság keresztelkedjék meg és akkor rögtön nem lesz zsidókérdés. Valóban, ez a zsidó kérdést egyszerre és radikálisan megoldaná. A magyar nemzet Szent-István óta keresztény és azóta csak ez a nép olvadt be a magyarságba, a mely nép elfogadta a magyarságnak vallását is. A kunok és a besenyők megkeresztelkedésük után váltak a magyar nemzetnek igazi és értékes tagjaivá. Megkeresztelkedni azonban kétféleképpen lehet: meggyőzésből vagy színel. Hogy a színelges megkeresztelkedés mily kevésbé kívánatos, azt a spanyolországi moriszkók története eléggé bizonyítja. Az Agoston Péter által tanácsolt megkeresztelkedés is csak ilyen külsőleg, névleg keresztény elemeket hozna a keresztény magyarságba, melyben bomlasztó hatások mihamar érezhetővé válnék, mert hiszen hiányoznók belőlük a meggyőzés egybefűző ereje.

Agoston Péter tanácsa nem irányul arra az igazi beolvadásra, amelyre valóban szükség van és a mely a meggyőzés erejéből fakad. Agostonnak csak névleges kereszténynek való zsidóság kell, hiszen neki, mint radikális szabadkőműves főmesternek a keresztény magyarság megbontása szempontjából ilyenekre van szüksége. Ezekkel indokolja a zsidóság beolvasztását:

A mai zsidóságnak az a része, amely a zsidók egyenjogúsítása dacára is kifejezi azt, hogy ő zsidó, hogy ő mindig is zsidó akar maradni, hogy mindenkinek meg is akarja mutatni, hogy zsidó, nem értette meg az egyenjogúsítás által elérhető remélt célt. A egyenjogúsítás nem arra való, hogy minden különbség megmaradjon, hanem arra való, hogy eszközevé legyen az egyenlőség válnak.

Az egyenlőség válna a cél, melyet az egyenjogúsítás szolgál. Az emberiség nagy, általános haladás szempontjából nézve a pajesszek éppen olyan veszélyesek, mint akik kékvérűségeket állítván, különbségeket tartanak fenn azokkal szemben, akik erre nem hivatkozhatnak. Az egyenlőségre való törekvés valamely állam keretén belül nem arra való, hogy valamely réteg a maga részére lefoglalja a társadalom előnyös foglalkozásait.

A zsidókérdés megoldását sokan úgy képelték, mint amikor az állam törvényei a zsidókat a nem zsidókkal egyenlővé teszik. Tévedés. A törvény előtti egyenlőség éppen

olyan kevésbé jelenti a zsidókérdés megoldását, mint ahogyan a nemesség adófizetése nem jelentette még azt, hogy a jobbágyok a nemességekkel egyenlő helyzetbe kerültek.

A zsidóságnak nem lehet egymagában kiváltsága arra a világon, hogy testi munkát lehetőleg ne végezzen.

Mindaz igaz, azonban igaz az is, hogy a beolvadás nem másodlagos szempontból, hanem csak meggyőzés alapján szükséges. Annak a zsidóságnak, mely valóban a magyar nemzet tagjává akar válni, meggyőzésből kell elfogadnia a kereszténységet, hiszen a szeretet vallását nem szabadkőműves tanácsra nem propagálják. Igaza van Agostonnak, mikor a további zsidó-bevándorlást tiltani és a nem honpolgári zsidókat az országból eltávolítani akarja. Akkor aztán megindulhat az országban maradó zsidók beolvadásának folyamata, azonban csak a fentartás nélküli meggyőzés, nem pedig szabadkőműves jó tanácsok alapján.

(Vége.)

A NÉPSZÖVETSÉG

és a

hatodik hadikölcsön.

Az eddigi hadikölcsönök sikere körül mindig jelentékeny része volt Nagyváradon a Kéth. Népszövetségnek. Ez a kitűnő szervezet és annak minden egyes lelkes, busgó tagja át van hatva attól a tudattól, hogy a háború győzelmes befejezéséhez a kitartás éppen úgy szükséges a lövészárkokban, mint a gazdasági küzdelemben, a gazdasági küzdelemhez pedig a győzelmes fegyvert a hadikölcsönök adják.

A pénzt is diadalmas fegyvertünké kell tennünk, mint tettük a vasat és az acőt.

A hatodik hadikölcsön ügye is megmozdította a Népszövetség tagjainak ereit. Ott áll rendelkezésükre a Népszövetség saját virágzó pénztárosa, a Népszövetségi Hitelszövetkezet, amely a kis polgárok ereit korakoztatja zászlaja alá. Nincs se a legkisebb polgára a városnak, a ki a Népszövetségi Hitelszövetkezet útján a hadikölcsönjegyzésből a maga részét ki ne vehetné. A legkisebb heti befizetésekkel el lehet érni azt, hogy az illető hadikölcsönkötvényhez, állandó kamatozó tőkéhez jusson.

Nem kell ma már fejtogatni, hogy hadikölcsönt jegyezni nem csupán polgári kötelesség, hanem egyáltalán bölcs előrelátás is. Olyan kamatozás mellett helyesheft el az uton pénzét vagy biztosíthat magának tőkét mindezek, aminek kamatot másként tőkéje után — kivált a betét kamatból mai leszálló irányzata mellett — nem biztosíthat.

A Tiszántúl mai számában a Hitelszövetkezet felhívását mellékeljük. Felhívjuk erre a felhívásra olvasóink figyelmét. A felhívás szerint **nemcsak a Hitelszövetkezet tagjai, hanem bárki a legelőnyösebb feltételek mellett, csak a heti részletfizetésre jogyezhet hadikölcsönt a Népszövetségi Hitelszövetkezetnél.** (Hivatalos hadikölcsönjegyzési órák naponta d. e. 10—12 ig és d. n. 3—5 ig.)

A csoportvezetők ma délután 3 órakor értekezletet tartanak, melynek egyik legfontosabb tárgya lesz: a hadikölcsön ügye.

Beszámoló a Nagyváradi Protestáns Árvaház javára rendezett gyűléstről.

3327 korona az eredmény.

A következő sorok közlésére kéretünk fel:

A Nagyváradi Protestáns Jótékony Egyesület Elnöksége csakis a legmelegebb hála és a legnagyobb elragadtatás hangján tud szólni a nyilvánosság előtt és egyesületi folyóirataiban arról a lelkes, odaadó szeretetről, amellyel egész Nagyvárad és ennek példáján a művészek buzditásán lelkesülő vidék május 14-én a Protestáns Árvaház ügyét felkarolta és adományaival minden eddigi hasonló gyűjtés eredményét felülmúlt mértékben támogatta. A legtökéletesebb megfigyelő apparátus sem tudná elszámolni mindazt a jó tettet, amely a múlt hétfőn az árvaházért végbement; a példák gyűjtőit, aki megfigyelőnek ment ki az utcára, először adakozó lett a szótán munkatárs a gyűjtésben.

Nagyváradi minden gazdagja és szegénye elköltött akaratának egy határozott jelével, rokonszenvének egy gondolatával, egy szívből jött adománnyal tette magáévá a protestáns árvaház ügyét. Az árvaház ez májra felé áradó szeretetnek ez egyetemes megnyilatkozása épp úgy lehetetlené teszi az árvaház lelkes gyűjtői és adományozói nevének felsorolását, mint a hírlapok mostan korlátozott terjedelme; fogadják egytől egyig a bennünket két kézzel segítő Jobbkéznek mindenütt jelenlevő, fáradhatatlan elnökével együtt soha nem szűnő hálánk kifejezését nemeslelkű cselekedetükért! Boldog az elnökség, hogy azt az ügyet gondozhatja, a melyet egész Nagyváradnak ily egységes akaratát visd diadalmas befejezésre.

Az árvaház erkölcsi sikereiben teljes napját anyagi eredménye tekintetében jellemesszék a következő számadatok:

A Tiszántúli vasárnapi száma közölte a gyűjtésre kiállított urnák helyeit és a mellett örökös urhölgyek neveit, akiket új meg új perselyekért ostromoltak a ezenvedéllyel gyűjtő urleányok. Az egyes urnákba és a hozzájuk tartozó perselyekbe a következő adományok folytak be: Pályaudvar 149, Szt. Antal gyógyszerár 49, Medvigy-gyógyszerár 7418, Pénzügyi palota 112-23, Törvényszéki palota 8671, Államépítészeti hivatal 112, Városl-kávéház 178, Stepper-cukrászat 95, Magyar Korona gyógyszerár 77-59 Husella-üzlet 442, Általános Hitelbank 95, Royal-kávéház (Nadányi Miklós 20 korona adománnyával és a tombolajáték bérével együtt) 918-40, Kolozsvári ház (az Emilia malom 250 korona adománnyával együtt) 641, Emke kávéház (Klór Antal 20 K adománnyával együtt) 134, Elite-kávéház 139, Bémer téri kishídő (a Nagyváradi Takarékpénztár 100, Horváth Árpád 20 és Nadányi Jenő 20 K adománnyával együtt) 1266, Szaniszló-utcai gyógyszerár 72, Főposta 140, Szent László-téri kishídő (Szontágh Gusztáv 20 K adománnyával együtt) 43015, Sas-passás 428, Bihoreana (a Bihoreana bank 10, öz. Vajna Józsefné 10 és Vajna Imre Zsáka 10 K adománnyával együtt) 171, Telsky utcai posta 96, Városháza 13634, Lloyd kávéház 9060, Oroszán gyógyszerár 4931, Hegedűs gyógyszerár 3308, Váradvelelci állomás 6296, Kolozsvári utcai posta 4350 összesen 6322 korona 05 fillér.

II. Az utcai ünnepségekből befolyt: Tes és sűtemény árusításból 45611, Bihari Sándor előadásából 26853, Színésznők persely gyűjtése 181, Játék, sör és egyéb árusításból 98621, Csapó család gyűjtése a csacsi fogaton 104, Egy 6 éves fiu persely gyűjtése, aki nem akarja, hogy a nevét kiírják 10, összesen 2005 korona 85 fillér.

A május 14-iki utcai gyűjtés eredménye e szerint 8327 korona 90 fillér.

III. Ez alkalommal közzétett hálás elismerésünk az árvaház javára befolyt és eddig nyilvánosan nem nyugtázott következő adományokról:

Szabó Gusztávné gyűjtése: Fekete József 20, S. G. 10, dr Szemes Ferenc 10, Bige Gyula 10, dr Bige Géza 10, Moskovits Mór és fia r. t. 20 korona.

Cziffra Kálmánné elnök gyűjtése: Péstor Ferencné 20, Nyéki József 10, Husella Gyuláné 20, Cziffra Kálmánné 20, Luzaenszky Lenke károné 20, Relehard Dezsőné 20, Berkovits Renéné 10, Mirovi Miklós Gyuláné 12, dr Philipp Aladár 30, Orley Györgyné 20, Hegedűs Jenőné 25, H. M. 10, Herceg Mária 5, Andrásyi Gusztávné 10, Rádó Odórné 20, Gyurkovits Kornélné 50, Moskovits Józsefné 20, Balogh Mihály 50, Baloghné 20, Barja Jenőné 20, Csák Aladárné 20, Kalerda Boriska 10, Fehér Gyuláné 20, Grósz Emil 50, Csapó Lenke 50, Zathureczky Albertné 20, Egyesült bank és Takarékpénztár 100, Popper Akosné 50, Urgváry Imréné Kovács 10, Gazdasági és Iparbank 50, Hungária-cipőgár 150, Biharmegyei Takarékpénztár 100, Haltenberger Vilmosné 60, öz. Bary Józsefné 30, Juricsay Dezsőné 50, Mikoloz Berna 50, Laroche és Darvas és társai 200, N. N. 2, Forgach Lászlóné 5, Busásy Albertné 20, dr Fráter Imre 30, dr Konrad Jenő 20, Tóth Zoltán és felesége 100, Berettyó Vízszabályozó Társulat Porcsalmi Gizella koszoru megváltása címén 30, összesen 1644 korona.

A Bémer téri sátorban árusított sűteményeket a megelőzőleg közölteken kívül a következő urleányok ajánlották:

Belezny Antalné, Ragány Jánosné, Peéry Gyuláné, dr Olasz Béláné, Bodicsky Gabriella, Materny Imréné, Butyka Lajosné, öz. Nadányi Károlyné, Szabó Gusztávné, dr Frankó Józsefné, Labancs Mihályné, öz. Steinhacker Mihályné, Pally Lajosné, Hegedűs Jánosné, Bangha Aurélné, Balogh Szerén, Kelemen Béláné, Bige Gyuláné, Balasházy Bertalané, Kordor Mihályné, Sulyok Istvánné, Balajthy Jenőné, Nadányi Jenőné, Gáll Szabó Istvánné és Fehér Dezsőné.

A tombolajáték nyereménytárgyait ajándekozónak eddig közölt névsorát a következőkkel egészítjük ki:

Dr Némethy Ferencné, Schöts Albertné, Sebő Imre, Sulyok Istvánné, Szabó Irma, Vadász Albertné, Husella M., Kössgehy Józsefné, Goltán Ilonka, Wiener Jenőné, Arany Albert, Andrásyi cég, Melher Erzsike, Erdélyi Ilonka, Nadányi Klára és Jolán, Friedländer kalappára, Mester Julia (Szt. János-utca), Materny Imréné, Hegedűs János, Förster Gyuláné, Ióth Lajos I. gimn. o. t., Ióth Erzsébet, Wertheimstein Sarolta és Aranka, Mikov-Mikowsky Gizella, Frankó Józsefné, Philipp Aladárné, Flegmann Armin, Fehér Dezsőné és Szabó Gézáné.

A Nagyváradi Protestáns Jótékony Egyesület hálaája köszöni a nagylelkű adakozókat.

Sulyok István,
elnök.

Cziffra Kálmánné,
elnök.

* **Reisz Miksa** nagyváradi butorgyári cég értesíti a t. vevőközönséget, hogy a nyersanyag hiánya valmint az áru előállításával és beszerzésével járó óriási nehézség miatt, az üzlet megszűnik; ennek folytán az összes raktáron lévő tárgyat, míg a készlet tart, igen jutányos árban árusítja. — Ajánlja, hogy ezen kiválóan kedvező alkalmat se ki ne mulassza, még oly esetben sem, amikor a butorra csak később lenne szükség, miután annak ára állandóan emelkedik, azonkívül pedig száraz anyagból készült és minden tekintetben elsőrendű árban már rövidesen teljes hiány lesz. — A megvett tárgyak hosszabb ideig a cég telepén maradhatnak.

Török nyelven hívta meg Nagyvárad a szultánt.

Az Aldoathézség szobrának felavatására.

A nagyváradi Aldoathézség szobrának június 17-én tartandó felavatási ünnepségét nagy busgalommal készíti elő az ünnepély-rendező bizottság. A meghívók sokaságát most bocsátják utnak.

A bizottság határozatából folyólag már meghívták a szövetséges uralkodókat: Vilmos német császárt, V. Mehmed török szultánt és Ferdinánd bolgár cárt a nagyszabású ünnepségre.

A szövetséges uralkodókat azonban az illető ország nyelvén hívták meg. Így a német császárt német nyelvű, a bolgár cárt bolgár, a török szultánt pedig ékes török nyelvű meghívóval hívták a nagyváradi ünnepélyre.

Tegnap már el is küldték az érdekes „írát” a török nagykövet útján Konstantinápolyba, amely felkéri Mehmed szultánt, hogy a nevezetes napon jelenjék meg Nagyváradon, vagy képviseltesse magát a szobor-felavatás alkalmával.

A török levél, amit Rimler Károly polgármester, Obrincák István kereskedés és Fráter Barnabás alispán írtak alá, a nagyváradi felső kereskedelmi iskolában készült, Schusztak Adolf igazgató ugyanis, amikor tudomást szerzett arról, hogy meghívót küldenek a szultánnak, bejelentette a szoborbizottság irodájában, hogy az intézetben letördítette a levelet törökre. A felső kereskedelmi iskola két török növendéke is fordította a meghívót, amit tegnap el is küldtek a konstantinápolyi udvarhoz.

Különben az összes iskolákban lelkes agitáció indult meg a nemes cél érdekében. A nagyváradi tanítók és tanárok minden emberbaráti eszme önzetlen harcosai, a hadi-árvák és özvegyek intészményes segítésének ügyét is lelkesen felkarolták és így remélhető, hogy az ifjuság maradandóan és imponáló módon vesse ki részét a hazafias és humanus munkából. A tanítói és tanári tevételek komoly munkálkodása elé nagy bizalommal tekint a bizottság, amely állandóan permanenciában van és fokozott igyekezettel szolgálja a nagyfontosságú ügyet.

A bizottság most művészi levelezőlapokat bocsát forgalomba. A levelezőlapokat, amelyeken az Isonzó őre áll, magyar motívumú oszlopok és Nagyvárad a Biharmegye címere között, Mikes Ödön festőművész tervezte. Lévai Sándor honvédfőhadnagy elvállalta a levelezőlapok elkészítését és a művészi lapokból készített 20000 darabot a bizottság rendelkezésére bocsátotta.

Tavaszi ruhák, férfi öltönyök, felöltők, festése és tisztítása. Füg-göny, kézimunka, kelengye nem-műek tisztítása. Fekete festés első-rendű kivitelben.

HALTENBERGER VILMOS

kelmefestő, vegytisztító és gőzmosógóárában
Nagyvárad.

Gyár telefon sz. 34. Felvételi üzlet 14-69.

Az olaszok rohamai véresen összeomlottak

Megtartottuk állásainkat.

Keleti harctér. Budapest, május 19. (Hivatalos.) Egyes harc-vonal szakaszokon az orosz tüzérség tevékenységére a mi megtorló tüze-lésünk volt a válasz. Egyébként nincs jelenteni való.

Olasz harctér. Budapest, május 19. (Hivatalos.) A tizedik Isonzó-csatának hetedik napja ismét heves harcban telt el. Ausától délnyugatra az Isonzó balpartján befészkelte olaszok hiába igyekeztek állásaikat kibő-víteni. A Plava-falkanói völgyoszorostól keletre levő vonalaink az ellen-ség mindenféle kaliberű ágyúinak tartós tüze alatt állottak. Az olasz gyalog-ság, amelynek nehéz veszteségeit szakadatlanul új csapatok harcbevétel-sével pótolják, erőfeszítéseit ezen a területen főleg a vodicei magaslatok ellen irányította, amelyek ellen ismételten sűrű oszlopokban intézett ro-hamot. Hála a védők hősiességének, akiket a tüzérség és a harcban résztvevő repülők kitűnően támogattak, valamennyi roham vére-sen összeomlott.

Különös dicséret illeti a II. Vilmos császár nevét viselő kassai 34. gyalogezred osztagait, a bátor Perner ezredes által vezetett nyugati ga-líciai 32. népfelkelő gyalogezredet és a 40. cs. kir. népfelkelő szászaló-aljat.

Görztől keletre az olaszok ismét megkísérelték, hogy tüzérségi előkészítés nélkül indított tömegtámadással áttörjenek. Ennek a kísér-letnek sem volt más eredménye, mint az előző napon, állásainkat ki-vétel nélkül megtartottuk. Az élénk csatározás, amely ezen a szakaszon éjszaka tartott, részükre több mint 150 foglyot, köztük 2 tisztet ered-ményezett.

Repülőink légi harcban 2 ellenséges repülőgépet lőttek le, egy harmadikat pedig Verbovibanál puskatüzrel szedtünk le. Az eddigi ered-mény, amelyet a bátor isonzó-i csapataink ellen már egy hete folyó harcokban az olaszok értek, csupán a plavai hidfőállásoknak egy alig 2 kilométernyi körzetre terjedő kibővítéséből áll. A flitschi és a plöc-ken-területen, valamint a úrioli harc-vonal több szakaszán az ágyutüz mindkét részről tetemes erősségre emelkedett. Dél-tirolban Laghinál és a Borkola szoroson felderítő osztagaink behatoltak az ellenséges állásokba és a védőcsapatokat elfogták.

Délkeleti harctér. Budapest, május 19. (Hivatalos.) Nincs ujság. A vezérkar főnöke.

Oroszország veszélyben van. 30 tábornok lemondott.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónktól.) Pétervárról jelentik: Ke-renski, hadügyminiszter hadparancsot adott ki, amely szerint:

A haza veszélyben van, a vessélyel mindenkinek szembe kell szállani. A főparancsnokságnak azon lemondó kérvényeit, amelyekkel a komoly pilla-natban a felelősségtől akarnak szabadulni, nem fogom elfogadni. A szökevé-nyeket figyelmeztetem, hogy május 28-ig térjenek vissza a hadsereghez, illetve a flottához, mert ha nem térnek vissza, a legszigorúbb büntetésben fognak részesülni.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónktól.) Genfből táviratozzák: A Petit Parisien Pétervárról jelenti, hogy 30 orosz tábornok beküldötte lemondá-sát a frontról a kormányhoz.

A munkástanács ultimátuma a kormányhoz.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónktól.) Rotterdamból jelentik: A Daily Telegraphnak táviratozzák Pétervárról:

A munkás-katonatanács a kormányhoz ultimátumot intézett, amelyben az alkotmányozó gyűlés záros határidőn belül való összehívását követelik. A lap megjegyzi, hogy ezt a kívánságot ha nem teljesítik, az antantnak Oroszországba helyezett összes reményei összedülnek.

Milyukov Anglia megfizetett embere volt.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónktól.) Genfből jelentik: Hervé írja lapjában, hogy Milyukovnak azért kellett lemondania, mivel az an-gol és amerikai pénzügyi köröknek megfizetett embere volt.

Angol és francia támadások visszaverése.

Berlin, május 19. A nagyfőhadparancsnok jelentése:

Nyugati harctér.

Rupprecht bajor trónörökös vezértábor-nagy hadserege. A tengerparti és St. Quantin között a tüzérség tevékenysége több szakaszon erősödött és éjjel Acheville és Gavrelle között nagy heveségre fokoso-dott. Az angolok támadása, amelyet ennek a tüzének a védelme miatt az arraduei ut mindkét oldalán indítottak, elhárító tüzünk-ben összeomlott. Époly eredménytelenek maradtak az ellenség előretörései Monchy-tól keletre.

A német trónörökös hadserege. Az Aisne és a Champagne harc-vonalon az élénk tüzérségi tűz tovább tart. Brajenál a franciák egyik árkának elvétele által állásunk további kijáratát értük el. A Mont Dieren az ellenségnek egy éjjeli elő-retörését szívós kézigránátharcban visszaver-tük. A kedvezőtlen időben a repülők tevé-kenysége az utóbbi napokban csekély volt. Tegnap 10 ellenséges repülőgépet lőttünk le.

Kölcsönös ágyutüz az orosz fronton.

Keleti harctér.

Az oroszok tüzérségi és aknatiszt az An és a Duna között, Lucktól nyugatra, a Zlo-cov-tarnopoli vasut mindkét oldalán és Na-rajkóvánál élénken viszonostak.

A macedóniai fronton

az ellenség az utóbbi napok kudarcain után támadásait nem újította meg. A tüzérségi tűz ismét gyengébb lett.

Ludendorff, első főszállásmeister.

Közel 3 millió tonnát súlyesztettünk el.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónk-tól.) A Távirati Iroda jelenti Berlinből: Aprí-lis hónapban 1091.000 tonna tartalmat sú-lyesztettek el a központi hatalmak. Ebből 822 ezer tonna ellenséges, ebből 664 ezer tonna angol hajótér; ebből 88 ezer tonnát az U. 35. tengeralattjáró egyetlen útja alkal-mával súlyesztett el.

A korlátlan tengeralattjáróharcban eddig összesen 2 millió 772 ezer tonnatartalmat súlyesztettünk el. Ebből 1 millió 707 ezer tonna angol elsúlyesztett hajótér.

Az antant nem sok reményt fűz az olasz támadáshoz.

Budapest, május 17. (Saját tudósítónk-tól.) Genfből jelentik: Párisi lapok jelentése szerint az Isonzónál 600 ezer olasz harcol.

Budapest, május 19. (Saját tudósítónk-tól.) Zürichből jelentik: Párisi körök kevés re-ményt fűznek az olasz offenzívához, tekintettel az oroszok télenységére. Biztosra ve-szik, hogy a monarchia megállja a helyét.

Hogy az olasz offenzívának nincsen je-lentősége a nyugati frontra nézve, jól tud-ják — ezért az olaszoktól nem is várnak jelentékeny sikert.

Agitáció a Hadikölcson jegyzésére.

A VI. ik Hadikölcson jegyzése érdekében megindított mozgalom még alig indult meg, már észlelhető, hogy ezuttal Nagyváradon és Bihar megyében az eddigieknél is nagyobb lesz a jegyzések összege.

A jegyzések propagálása érdekében megválasztott intéző bizottság tegnap délután értekezletet tartott a városházán, Juricskay Barna adóügyi tanácsos elnöksége alatt, a melyen megbeszéltek azokat a módokat, a melyeket a sikeres jegyzések érdekében szükségesnek vélnek.

Megállapodtak abban, hogy májtól kezdve a kora délutáni órákban naponta felkeresnek egy-egy kávéházat, ahol Juricskay Barna tanácsos és mások ismertetik a hadikölcson ügyét a buzditó beszédekkel tartanak a jegyzés érdekében.

Ma, vasárnap délután lesz az egyik kávéházban az első ilyen agitációs összejövetel.

Ezenkívül a kávéház-tulajdonosok a kávéházakban a szűfőket a következő napokat függesztik ki, illetőleg osztják ki a vendégek között:

Jegyzett-e már hadikölcson?

A VI. ik hadikölcsonjegyzésben részt venni, minden igaz magyar embernek kötelessége, mert a háború sikeres befejezése érdekében meg kell mutatnunk ellenségeinknek gazdasági erőnk imponáló nagyságát. Ezt meg kívánja tölteni a harc tényleg küzdő polgártársaink mindannyian.

Teljesítés tehát mindenki kötelessége.

A VI. ik hadikölcsonre történt jegyzését kérjük tudomására adni az intéző bizottságnak, amely a városi adóhivatal 28. sz. szobájában mindennap délután 4 órától 7 óráig munkaidőt tart.

A hadikölcsonjegyzésben részt vett egyének nyilvántartásában minden igaz magyaroknak benne kell lennie.

Nagyvárad, 1917 május hó 15.

Az intéző és körzeti bizottság.

Ezenkívül Biró Márk tanár javaslatára elhatározták, hogy az összes tanárokat felkérjük, hogy a fentebbi felhívás szövegével ellátott kertyákat osszassék ki a tanulóik között, hogy családjuknál a hadikölcson jegyzését asszál mozgósítsák elő. Németországban az iskolás gyermekek révén a legszebb eredményt érték el a hadikölcson jegyzésénél. A mi hazafias, lelkes tanítóiak agitációjától itt is sokat várhatunk.

A mosikban vitelt szöveggel agitálnak a jegyzés érdekében.

Megállapodtak továbbá abban, hogy az állandó irodát hétfőn nyitja meg a bizottság és megkezdik a működést a hadikölcson ügyében.

Az irodában az intéző bizottság tagjai déli 12 óráig s délután 4 órától 7 ig felváltva lesznek jelen a bárkinek szolgálnak a hadikölcsonre vonatkozólag felvilágosítással.

A nagyváradai pánsztézetekben már is nagy összegre mennek a jegyzések.

A VI. ik hadikölcsonre a központi irodában a következők jegyezték: Leitner Márton 20000, Inos Lajos, Inos Lipót, Kalenda János 15000—15000, Rothbart Ignác, Rippner Farkas, Szandits és társa, Szessáru formalmi rt. 10000—10000 Rothbart Beróát, Fűchál Testvérek, Handel Géza, Mezei Isidor, Kohn Gábor, Grósa Béla, Csatáry József, Epstein Sámuel, Rothbart Ede, Fuchál Testvérek 5000—5000 koronát, — Gerő és Spitzer 4000, Katz Adolf 2000, Kats Odó, Hers Imre, Strasser I. és társa, Glöck Henrik, Decker Hermann 1000—1000, Brandt Viktor, Schmeidt János, Jakobi Mór, Lebovits Rudolf 500—500, Hausz László,

Goldstein Lipót, ösv. Weisz Herman né 100—100, összesen 173.300 korona.

A Posti Magyar Kereskedelmi Bank nagyváradai fiókjánál többek között a követkők jegyezték: Nagyzsebeni görög katólikus főegyhásmegyei consistorium 150000, Deutsch K. I. üveg, porcellán nagykereskedése 30000, dr. Fráter Imréné uró 25000, Moskoviis Mór és Fia rt. 25000, dr. Egidmwan Ármia 12000, Fiedl Ignác Budapest 20000, Leitner Márton 20000, Szalai József 15000, Szalai Józsefné uró 14000, Weinstein Márk Belényes 15000, Fehér Dózsa uró 10000 dr. Radu Demeter gör. kath. püspök 50000, Gross Zsigmond 50000, Singer S. 50000, Toldi Múzeum r. t. Nagyszalonta 130000, Bayesit László és Hunyadi malom r. t. 25.000, Schwartz Ariur Komádi 5000, Képes István Nagyvárad 10.000, Nagy György 20.000, Papeloz Baróti Eszter r. t. 10.000, ösv. Ráth Ignác 10.000, Szandics és Társa 5000, Grünberger Isidor Teako 5000 Hajdu Hugó 5000, Kleim Adolf Biharóbrósd 5000, Steiner Viktor 10.000, Sirmal Lajos 10.000, Polgár Frigyes 5000 és még számos kisebb 5000 K á n aluli jegyzés.

Fürdőink.

I. A Szent-László Püspök-fürdő

Kétezer rózsát virít pünkösdre.

Kivül még a régi tisztos külseje a szállodának fogadja az odözönlő közönséget, de belül megújult, felújított a Püspök-fürdő. A háborús építkezési pangás nem volt Komzsik Alajosnak akadály, mert az egész vakolatot lebontatta, újból vakoltatta a esendégszobákat, a folyosókra rá sem ismer az ember, olyan modern a vakolat és a faliképzése, egészen olyan, mint a Park-szálló. A szobákat — most, mikor parkettmunkást nem kapnak, — 30.000 korona költséggel új parkettel látta el, izlésesen kifestette, új burokkal látta el. Aki a régi, korhadt fapadlóju, sőt minden lépésre poros nedves falu szobákban időzött, most ámulva nézi a tiszta, világos, száraz, parkettes, elegáns vendégszobákat, amelyeknek ára nem mutat háborús konjunkturákra. Van is vendég elég, a vidékiek szállójában ember ember mellett, a nagy szállóban talán akad egy-egy szoba, ha időjében utána néznek az üdülési vagy gyógyulási kíváncsi vendégek.

Kint a szálló előtt folyik a park kiszélesítése, újból 500 tő rózsát ültettek. Pünkösdre tehát kétezer rózsát virágozása fogadja a kirándulókat Nagyzsebeni direktor és a Komzsik Alajos, paradicsomná változtatta a Püspök-fürdőt, a nagyváradlak régi, kedves kirándulóhelyét. Felaság pedig izléses látja el a vendégek étkezésének gondját, mindenki megemlegeti a pompás ételeket, aki ott étkezett. Nem csoda, ha Szurmay Sándor honvédelmi miniszter idejön néhány hétre nyaralni.

Az erdőből, a parkról, az ózozos levegőről nem is szólnak. Az mindig a régi, mindig friss, új, szines és éltető. Az uszoda pedig páratlanul népszerű: a forrás mellett van.

II. Félix-fürdő.

Megnyitlik az új uszoda.

Lassan visszakapja zavartalan külsőségét a Félix fürdő, befejeződnek a nagyszabású átalakítási munkálatok. A vezetési

Reigl Ernő bérleti igazgató kezében van a jele annak, hogy helyes az ő irányítása, az, hogy nincs üres szoba, hetekkel előbb kell előjegyzeitni magát a vendégnek.

Nagy eseménye lesz a fürdőnek az új uszoda megnyitása május 27 én. Diszes tornyos épület közepén van az uszoda, közel 40 méter hosszú s 20 méter széles. Kellően temperált friss gyógyvíz ömlik belé s folyik ki alul. Nagy kabinokban vezeték is a közönség, suhanyhelyiségen keresztül jut az uszodába, ottan fel a tóban elhelyezett homok- és napkúrára berendezett területre. Van tu, gyógyfürdő, masszázs, de főképp napkúra és jó levegő. Az uszodában ezenkívül talál az ember büffet is. Az egész épület könnyű faalkotmányúnak látszik, pedig a legerősebb vasbetonból készült, szilárd, erős, s mégis keszes uszoda-épület. Garster és Magyarai cég építette, Orsmy Gyula vezette az építést, Mandák István volt a főpallér.

A fürdőirotát Horváth Gáson igazgatóhelyettes vezeti. Aki vele éltakozott, jó modorát, előzékenységét, szakértelmét elismeri; őltetes, szorgalmas ember, akinek a fürdő fellendítésében taványan része van.

Hatvan foghagyma eltűnt a kaftánban.

Grósz Ferenc esőkmői henteshez beállított Weisz József sakter, valami munkáért nézett be, talán Zsigeregni akart. A folyosón azonban szépen ki volt rakva 60 darab foghagyma. A szép, fehér, illatos gyümölcsök csábítóan tekintettek Weisz József sakterre, akinek megrezdült fekete fényes szakállja s megingott elhatározása. Nem ment be, hanem — mint a vad alapja — cselekedett. Fogta a foghagymákat, azok hagyták is magukat és kaftánjában eltüntette mind a hatvanat. Mikorra a hentes ke-reste a drága fűszert, csak azt hallotta felőlük, hogy elvitte a sakter.

Nosza Berettyóújfaluba ment s feljelentette a hagymalopásért, 14 korona és 40 fillért számítva fel a delikateszszerőt. A foghagymát nem találták meg, a lehetet pedig csak a vesék vizsgálója ismerhette. A bíróság azonban két tanu vallomására elítélte a saktert 50 korona pénzbüntetésre. Fellebezett.

Tegnap tárgyalta Tátray Kálmán tanácsa a hagyma ügyet, panasztot Fernbach Dezső dr. a vádlottat Katz Lipót dr képviselte. Jegyző volt Bereczky Lajos dr.

Vádlott tagadott. A tanuk vallomása terhelő volt. A védő bizonyítás kiegészítést kért. A bíróság elrendelte annak igazolását, hogy sértett mennyiért vette s mennyire értékel az eltűnt hagymát s mennyi volt a súly a hagymának.

Egy foghagymakereskedőt is kihallgatnak tanu-nak. Vádlott alibi tanut jelentett be, hogy ő akkor, mikor a foghagymát ellopta, Budapesten volt. A bíróság ezeket nem hallgatja ki, mert két tanu látta, hogy Csőkmőn volt, míg ezt meg nem cáfolja, addig ez a két tanu vallomása dönt.

* Gyönyörű rózsák az a 25 leg-szebb dísz. Az első ránc s szép asszony első igazi bánata. Adjunk tehát neki módot hogy eltüntethesse. Elég ha a meghacsolt-tetlen Y-PO crémet és szappant használja melytől a bőr visszanyeri ruganyosságát el-tüntetési s ráncokat, szeplőket, mitesereket, májfoltokat, pattanásokat és bőr vörö-séget. Kapható: Farkas István „Apoló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut. 7/B Rimanóczy-palota.

HÍREK

* **A főispán Budapesten.** Dr. Cziffra Kálmán főispán tegnap az esti vonattal Budapestre utazott.

* **Személyi hírek.** Rimler Károly poliklinikus, Lukács Odón főjegyző és dr. Medvigy Gábor törvényhatósági bizottsági tag tegnap hazakereszték a fővárosból, ahol a Városok Kongresszusán vettek részt.

* **Daniel báró lemondott mandátumáról.** Budapestről jelentik: A 8 órai ujság írja, hogy báró Daniel Gábor lemondott mandátumáról.

* **Minisztertanács.** A Bud. Tudósító jelenti: Tisza István gróf miniszterelnök elnöklése alatt ma délután minisztertanács volt a kormány valamennyi tagjának részvételével.

* **Templomszentelés és bérmálás Kérésztelken.** Ma délelőtti szentelési felgróf Széchényi Miklós püspök a kérésztelki hívek ujonnan épült, díszes templomát Kérésztelken a szilágymegyei katolikus magyarság egyik virágzó hitközsége, melynek a mai nap kettős ünnepe jelent: a templomszentelés után gróf Széchényi püspök a bérmálás szentségét is ki fogja osztani. A püspök tegnap d. u. az érseiúti vonattal utazott. Brém Lőrinc prépositkanonok kíséretében Szilágysomlyóra, onnan ma reggel indul Kérésztelkre, a hol ünnepélyesen fogadják. A templomszenteléssel kapcsolatban az ünnepi szent misét is gróf Széchényi püspök tartja, dr. Schriffert Béla püspöki szertartó pedig szentbeszédet mond. Délelőtti szentmisét Somosy Viktor kérésztelki esperes-plebánus ebédet ad. A püspök Brém Lőrinc kanonok és dr. Schriffert Béla kíséretében ma d. u. visszautazik Szilágysomlyóra, a honnan holnap, hétfőn a hajnali vonattal tér vissza székelyhelyre.

* **Vasárnap a templomokban.** Ma Vasárnap, a székesegyházban és a plebánia templomokban az isteni tiszteletek a következő sorrendben tartottak: A székesegyházban reggel 7 órakor szentbeszéd és szentmise, délelőtti 9 órakor ünnepélyes szentmise, délelőtti negyedik 12 órakor esendasmise; délután 3 órakor vespere, — a várad olasz plebánia templomban: reggel 7 órakor, 8 órakor szentmise, délelőtti 9 órakor ünnepélyes szentmise és szentbeszéd, délelőtti fél 12 órakor szentmise; délután 3 órakor litánia, este fél 7 órakor szentbeszéd és májusi ájtatosság; — a Szent László templomban: reggel 7 órakor esendasmise, 8 órakor predikáció és fél 9 órakor a tanulók miséje, délelőtti 9 órakor szentbeszéd és ünnepi szentmise; 11 órakor szentmise; — délután 3 órakor litánia, este 6 órakor szentbeszéd és májusi ájtatosság; — a várad velencei plebánia templomban: reggel 8 órakor szentmise, reggel 9 órakor ünnepi szentmise és szentbeszéd; este 6 órakor predikáció és májusi ájtatosság. — A kapucinus atyák templomában: reggel 7 órakor esendasmise, délelőtti 10 órakor énekesmise, délután 4 órakor litánia és szentbeszéd.

* **Anyák köre.** A Katolikus Nővédelmi egyesület által fenntartott Anyák körenek előadását ma, vasárnap délután 3 órakor tartják meg, az egyesület helyiségében Telsky-utca 13. szám alatt. Az anyáknak dr. Konrad Jenő igazgató főorvos tart előadást. A felemelően kedves délutáni szentmisét hívjuk meg vendégeink mélyen tisztelt pártfogóit. Az elnökség.

* **Csoportvezetői értekezlet.** A Kath. Népszövetség csoportvezetői ma délután 3 órakor a Népszövetségi Hitelszövetkezet helyiségében értekezletet tartanak. Az értekezlet rövid lesz, de tárgyszorosságának fontosságára való tekintettel az összes csoportvezetők pontos megjelenését kéri az igazgató Főbb tárgyak: az őszi program előkészítése, a hadikölcsön ügye, a Hitelszövetkezet, a esztó, az anya- és csecsemővédelem, a bika munkájának előkészítése, keresztény szervezkedés stb. Külön meghívó helyett ezúton hívatnak meg az összes csoportvezetők.

* **Bírósági áthelyezések és ki nevezések.** A hivatalos lap közli: Az igazságügyminiszter Mezey Ákos tanácsos járásbírói jogot a nagyvárad kir. törvényszékhez, Bojér András magyarországi járásbírói jogot pedig a magyittai kir. járásbíróshoz helyezte át. — Az igazságügyi miniszter Vallner Dzsó nagyvárad kir. ügyészéül innokot a pozsonyi járásbíróshoz, Bagossy Sándor barattyóújfalusi járásbírói díjakot és Máthé János nagyzeleltoni járásbírói díjakot; jelenlegi helyükön innokokká nevezte ki. D. Kis László barattyóújfalusi járásbírói jogot ügyészéül magyittai helyetteséül nevezte ki.

* **Drasche Lázár Alfréd köszönete a Tiszántúlnak.** Drasche Lázár Alfréd, a miniszterelnöki sajtóosztály vezetője lapunk megleghangú táviratban üdvözölte abból az alkalomból, hogy a királyi miniszteri tanácsosa nevezte ki. Drasche Lázár Alfréd, a kiváló író a következő levélben köszönte meg az üdvözlő sorokat:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

A szerkesztőség nevében hoztam intezett üdvözlő sorokat hálafelek köszönöm és kérem, tartásuk meg irányomban továbbra is azt a szíves érzelmeket, amelyet a vidéki sajtó munkásságával szemben mindenkor kiérdemelnél igyekeztem.

Szívélyes üdvözléssel maradtam
kész hívők

Drasche Lázár Alfréd,
miniszteri tanácsos.

* **Katonai előléptetések.** A hivatalos lap közli: A király Nagy Lajos 37. katonaszerződési és Elmer Béla 101. gyalogezredbeli alezredeseket szerezésükre nevezte ki. Századosokká léptetett elő: Csapódy Ákos 4. honvédsereg gyalogezredbeli főhadnagy, főhadnagyok lettek Busás József, Schwart László, Póhly Elemér, Csépy Ede 4. honvédsereg gyalogezredbeli és Fazekas Endre 23. gyalogezredbeli hadnagyok, hadnagyokká léptetett elő Varga Béla, Bors József, Jakó Jenő, Klósz János, Lőrinczy László és Nagy Giza 4. honvédsereg gyalogezredbeli zászlóaljak.

* **Biharmegyei rendkívüli közgyűlése.** Biharmegyei törvényhatósági bizottsága tegnap délelőtti 11 órakor a vármegyei ház kistermében rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Mikolay Ferenc főispán elnöklése alatt jelen voltak: Bóthy László, Fráter Barnabás, Karácsonyi János, Balogh János, Kaszthelyi Zoltán, Bőssörmenyi Andor, dr. Fásy Lajos, Balogh Elemér, Varner Kálmán, Kovácsnay Marcel, Gerján Gábor, Gyöngyösy István stb. A Ludovikában üresedésben levő Andráshy Szilágyi Mihály-féle alapítványi helyre első helyen Csánády Jenő főszolgabíró Pál fiát, második helyen Végh József őrmihályfi-vel esperes László fiát ajánlották. A szótan betöltendő Butler János féle alapítványos helyre az egyedül pályázó Mocsár József, Mocsár József beregcsézi gimnáziumi tanár fia jelöltetett ki. A közgyűlés negyedóra alatt véget ért.

* **A Tüdővész ellen védekező egyesület elnökválasztó közgyűlése.** A nagyvárad Tüdővész ellen védekező egyesület választmánya tegnap délután ülést tartott dr. Karácsonyi János elnöklése alatt, amelyen a ma tartandó közgyűlés tárgyi készítették elő. A ma, vasárnap délelőtti 11 órakor a városháza nagytermében tartandó közgyűlésen töltik be a Hlatky Endre főispán halálával megüresedett társelnöki széket, továbbá a jelentéseket, számadásokat, költségvetést tárgyalják.

* **Konkurzus.** A papnövendékek konkurzusa az idén egy hónappal korábban lesz mivel a tanév korábban záródik. A nagyvárad egyházmegyei hivatalban május 31-én lesz a konkurzus s előtte való napon kell jelentkezni az okmányokkal az egyházmegyei hivatalban. A papnövendékek közé felvételre pályázhatnak azok az ifjak, akik a gimnázium 6 ik, 7 ik, 8 ik osztályát elvégezték.

* **Uj törvényszéki szakértő.** A hivatalos lap közli, hogy a nagyvárad kir. törvényszék Jaka Mártont állandó gépész-mérnök-szakértővé nevezte ki.

* **A bankok, pénzügyintézetek vasárnapokon is nyitva tarthatók.** Bihar-megyei bizottság tegnap érkezett meg a kereskedelmiügyi miniszter rendelethez, amelyben megengedi, hogy a hadikölcsön jegyzései előmozdítása érdekében a bankok és pénzügyintézetek május 12 től június 12 ig vasárnapokon is egész nap nyitva tarthatók.

* **Percel Adolf dr. karikatúrája.** címmel megírt tegnap esti közleményükre felkért bannunkat Percel Adolf dr. annak közlésére, hogy a Híradás hírlapjára 5000 forintot hívta fel a karikatúrát járó 20 korona megfizetésére, csak azt mondották neki, hogy a karikatúrát Major Ott hagyta s azt 20 koronáért átveheti. Különben a cikk simán állítja, hogy a Híradás hírlapjára egyenesen fizetésre hívta volna fel.

* **Házasságok.** Simon Béla honvédfőhadnagy, a nagyvárad tisztikar rokon-essenes tagja tegnap délelőtti szentmisét és esküvőt Kazay Irénkével, dr. Kaszay Kálmán leányával az olasz ref. templomban. Balogh Károly igazgató tanító és Zonkó Ida házasságot kötöttek. (Mindem külön értesítés helyett.)

* **Rukavina tábornok halála.** — Rukavina Iván nyugalmazott vezérőrnagy, aki évekkal ezelőtti nagyvárad állomásparancsnok volt s a polgári társadalomban is sok barátot szerzett, a Fiume melletti Susakon 63 éves korában meghalt.

* **A Fischer hangverseny jövedelme.** Fischer Ervika oklevél: zongorán folyó hó 5 óra megtartott nagyszerű hangversenyének tiszta jövedelme 800 koronát egész összegében a Nagyvárad Hadseregélyes Bizottság céljaira adományozta. Miért ezúton is hálás köszönetet mond em litett bizottság elnöke dr. Cziffra Kálmán, főispán.

* **Köszönetnyilvánítás.** A nagyvárad Iparosnokok Otthon hálás köszönetet nyilvánítja a Bihar-megyei Takarékpénztár igazgatójának azon nemzeti kütevéért, hogy az Otthon céljaira Cziffra Kálmán ur utjára 100 koronát adományozott.

* **A tisztviselők fizetésjavítási ügye a minisztertanácsban.** Budapesti tudósítónk jelenti: Az Est értesítése szerint az állami tisztviselők egyesületének vezetői és a pénzügyminiszter között közvetlen tárgyalások folytak a fizetésjavítás tekintetében. Ma délután a minisztertanácsban a kérdés szóba fog jönni, azonban véglegesen döntés még nem történt.

*** A bolgár királyné Bécsben.** Bécsből jelentik: Elenora bolgár királyné berlini útja alkalmával Bécsbe érkezett, ahol Zita királynét meglátogatta. A bolgár királyné ma elutazott.

*** Ki vagyok én?** Egy Major-rajtot hozott ma a *Tiszántúlnak* egy küldönc a következő sorok kíséretében:

Ezen 20 koronával megfizetett karrikatura eredetijét a *Tiszántúlnak Szerkesztőség minden tagja jól ismeri*, de alig hiszem, hogy kitalálja, kit ábrázol, az én hozzátartozóim egy sem ismert rá. Azt hiszem ilyenek után kár úgy nagyzolni Major urnak, de hibás a sajtó is, a ki ilyen ügyet olyan melegen pártfogásába vesz.

tisztelettel

a karrikatura eredetije.

Néztük közelről s néztük távlatból, jobbról balról, felülről-alulról, előlről hátulról. Az arc valóban ismerős, csak azt nem tudjuk, ki az? Elég találós kérdés 20 koronáért, de mi nem tudunk rá megfelelni.

*** Esküvő Kovács Mariska és Schieszer Miklós** ma délelőtt 1/2 11 órakor tartják esküvőjüket a várad olasz plebánia templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

*** Adler Frigyes halálra ítélték.** Bécsből jelentik: Az Adler-ügy tárgyalásán az ügyész és a védő replikája után dr Adler Frigyes mondta el védőbeszédét. Azután a bíróság visszavonult és egy negyed órai tanácskozás után kihirdette az ítéletet, amely Adlert a Btkv. 134. § ába ütköző közönséges gyilkosság büntetésében mondja ki bűnösnek és halálra ítéli.

*** Halálozások.** Ozv. Köhalmi Ferencné szül. Szturka Emília tegnap délelőtt 8 órakor életének 64 ik évében rövid szenvedés után Nagyváradon meghalt. Az elhunyt Köhalmi Ferenc volt püspökségi uradalmi edezés özvegye volt. Egyetlen leánya, Ilon, Rezey Gusztáv magyarországi kir. járásbíró neje és kiterjedt rokonsága gyászolják. Temetése hétfőn, május 21-én délután 9 órakor lesz a Percses utca 10. sz. gyászházban a váradolvasi templomban tartandó gyászszertartás után az olasz temetőben levő családi sírhelyen helyezik végső nyugalomra. — Gödény Irénke, Gödény Sándor leánya május 18-án életének 19 ik évében hosszúra szenvedés után elhunyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz a Szerevay u. 36. sz. háztól a korán elhunyt ifjú halottait az újvárosi központi temetőben levő családi sírhelyen helyezik végső nyugalomra.

*** Nyári himzett ruhák és Blousok!** Kézimunka különlegességek. Etamin Grecadin és Sádára himezve! Kalotaszegi hásiipar csodaszép remekai megérkeztek és megtekinthetők. Czillér Imre nagyáruházában.

*** A „Berlini Viktória általános biztosító részvénytársaság”** hajlandó biztosított felei kívánására a közel jövőben vagy később lejáró biztosítások összegét egészben vagy részben hadikölcsön jegyzésre felhasználni anélkül, hogy ezidő szerint erre a célra feleitől külön fizetést igényelne. Ugyancsak létesít hadikölcsön jegyzéssel egybekapcsolt új biztosításokat is olyanformán, hogy ezek teljes összege fejében az intézet hadikölcsön jegyzet, s az ajánlattevők csupán a normális biztosítási díjakat fizetik. Részletes ajánlattal szolgál az intézet vezérigazgatója. Nagyvárad, Rákóczi-ut 10. II. Telefon 641.

*** Házzvezetőnőknek** ajánljuk plebániára külső és belső gazdálkodásban járatos nő. Nem nagy fizetésre, inkább jó bánásmódról reflektál. Címe: Szabó Vera Újszeged, sport-pálya mellett.

*** Több darab föld a város belterületén** előnyös fizetési feltételekkel eladó. Általános Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad, Bémer tér.

*** Eladó** Bethlen és Kaszárnya u. ca. sarkán egy italmérésrel ellátott üzletház előnyös fizetési feltételekkel. Általános Takarékpénztár r.-t. Nagyvárad, Bémer-tér 2.

*** Négy olcsó hét a Czillér-áruházban.** Nagyvárad legnagyobb áruházának a mai lapunkban megjelent hirdetését senki ne mulassza el figyelmesen elolvasni. A drágaságban is olcsó vásárolhat Czillér Imre nagyáruházában mindenki, akinek bármiféle bevásárolni valója van. Kérjessze fel hát a takarékos közönség a 4 olcsó hét alkalmából a Czillér Imre nagyáruházát.

*** Elvállalok** negatív Ratusolást darab szám szerint. Cím a kiadóhivatalban.

*** „Korona szappan-por.”** Nem kell szappan, sem szóda, sem mosópor. Hőfőhőre mos, a ruhának nem árt, mindezt csomagon a törvénykezési vegyészeti tanszektől. Egy félkilo dőbz ára 25 kgr. rubára 1 korona. Egyedüli főraktár: Farkas István „Apolló drogeria” Nagyvárad. Telefon 13-02.

*** Köhögés, hurut, rekedtség és nyálkásodás ellen gyors és biztos hatású szer a Farkas-féle hurut szeletke.** Ára 1-20 kor. Kapható Farkas István „Apolló” drogeriájában Nagyvárad, Rákóczi-ut 7/B. Tejkonzerv is kapható.

*** Feloskaipó KÖXIE** biztos szer. Ára 1 korona 80 fillér. Kapható kizárólag Farkas István Apolló drogeriájában Rákóczi-ut 7/B.

*** Zongora** pianino alapos javítását, hangolást jó áron vállalok. Rákóczi-ut 22 sz. slati udvarban balra. Relics János.

*** Alulról, még** javakorbéli, nős, vasúti nyugalmazott szünet, óhajtana valamely plebánián egyházi állást elnyerni. Békéscsaba, Hunyadi tér 10. szám. Bayer Kálmán.

*** Házzvezetőnők** keresek egy tapasztalt özegegyesít. vagy idősebb leányt. Ajánlatokat Tahi Antal tanítóhoz Almaszeghuta u. p. Feketeerdő Biharm. küldeni.

A fürdővendégek közlekedése a Püspökfürdőbe.

Nagyváradról—Püspökfürdőbe:

indul d. e.	9 50,	érkezik d. e.	10 21.
" d. u.	2 19,	" d. u.	2 51.
" d. u.	4 39,	" d. u.	5 11.
" este	8 10,*	" este	8 49.*

Püspökfürdőből—Nagyváradra:

indul d. e.	10 59,	érkezik d. e.	11 31.
" d. u.	3 29,	" d. u.	3 57.
" este	8 00,	" este	8 43.
" este	7 00*	" este	7 43.*
" este	9 29,*	" este	9 57.*

A *-gal jelölt vonatok csak vasárnap és ünnepnap közlekednek.

*** Kiadók** az Erzsébelligetén lévő új földszintes házban két szobás lakások mellett helyiségekkel augusztus 1 re. Értekezni lehet a 3-ik épületben lakó házmesternél, vagy Inceze irodában Bémer tér 3.

APOLLÓ mozgó-színház	Vasárnap, hétfő
	Az üldözöttek dráma 4 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	
VIGADÓ mozgó-színház	Vasárnap
	A pokolgép dráma 3 felv.
Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor, hétköznap 5 órakor kezdődnek.	

ZENE és MŰVÉSZET.

Patzkó Aladárné zeneiskolájának hangversenye

A Patzkó zeneiskola városunknak az az előkelő zeneiskolája, ma, vasárnap délután 5 órakor tartja hangversenyét a Kath. Kérenben. A hangversenyen szerepelni fognak a zeneiskola összes növendékei s így a város számos előkelő családjának ifjusága vesz részt a hangversenyen. A Patzkó zeneiskola minden hangversenyét jellemzi a művészi ízléssel megválogatott műsor és a nagy művészi siker, ami minden évben jelzi zenei kultúránk magas fokát. A hangverseny a 4-es honvédek árváinak alapja javára és részben a Vörös Kereszt céljaira rendezik azért feltöltetést szívesen fogadjak.

A műsor következő: Mozart: Mennet. Thury Paula, Dutka Mária. Clementi: Scherzo. Pásztor Klára. Parlow Románé. Nagy Károly. Sebmann: Diófa. Volkmann: Csalogány. éneklő Patzkó Sarolta, zongorán kíséri. Maron Lili, Beckhwiła: Ifjúságomból. Czeglédy Irén. Mendelssohn: Mezőn. Belső Emma, Bodnár Gizella, Biró Gizella, Halász Kata, Kaszay Mauda, Papp Klára és Magda, Lengyel Laura, Sebő Juliska, Tabéry Mária, Teakowsky: April (zongora szám) Sokker József. Hildsch: Erzsikém, Tostl: Barcarolla. Wittemberger Erzsike. Székács: Kék ruhás lány. Meyer-Hellmund: Szerenád hegedű és zongora kísérettel éneklő: Izák Margit, Brakett: A szív kettős: Rimanóczy Rózina. Stokker József. Beethoven: Conrtazzo. Goldmark: Prelud zongora szám. Maron Lili. Levine: Hamorcske. Petroczy Alice. Massenet: Kék szemed. Gardigiani: Felhő szállott, énekszám, Mayr Margit. Beethoven: Sonata, Szendy: Aphorizmus zongorasám, Patzkó Sarolta. Brahms: Szabó óda, Abt: a bid b) Hoffmann: Szerelmi dal, cello és zongora kísérettel: Gränsberger Erzsike. Dvorzák Slav táncok 2 zongorán előadják: Satachó Margit, Forgács Hajnalka, Halász Kata, Rimanóczy Rózika. Jegyek 3, 2 és 1 koronás árban válthatók a Patzkó zeneiskolában Uri utca 15. Telefon szám 16-13.

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: Kis király.
Vasárnap este: Császáskirálynő.
Hétfőn: Váratlan vendég.
Kedd: Mozikirály.
Szerda: Mozikirály.
Csütörtök: Kömives Kelemen.
Péntek: Kömives Kelemen.
Szombat délután: Kék róka.
Szombat este: Leányvásár (Vajnovszky Vilma felléptével).

A kis király. A magyar operettirodalomnak ez a bájos zenei alkotása vasárnap délután tölti be a műsört. A kedves meséjű operette címszerpét Tompa Béla játssza, a prínciádoanát pedig Kovács Mártha. Kitűnő szerepe van még a darabban az öreg tábornok szerepében Sik Rozsáné is.

Kömives Kelemen. A Nemzeti Színházból jutott hozzánk Vajda László kiváló sikerrel bemutatott Kömives Kelemen című értékes színpodalmi alkotása. A színházban már javában folytak a próbák Kömives Kelemenél, amelynek a jövő hét folyamán mutat be a színház.

URANIA
mozgó-
színházVasárnap
A kedves vendég
vigjáték 3 felv.Az előadások vasárnap d. u. 8 órakor,
hétköznap 5 órakor kezdődnek.

NYILTTÉR.

Üzlet megszűnés miatt,

az összes raktáron lévő tárgyat,
mig a készlet tart
igen jutányos árban árusítjuk.

REISZ MIKSA

butorgyára.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 14. sz.

* Elsőrendű hántott vargafa
erdei métere husz korona a Szent-
ségi erdőben (Püspökfürdő felett) átvéve.
Fanta-ványok Mertz János bőrkereskedés-
ben, vagy a megfizetnél az erdőben

HETI ÁRJEGYZÉK:

Vizespohár csiszolt üvegből	—26
Borospohár csiszolt üvegből	—20
Vizeskancsó csiszolt üvegből	1:50
Borospalack csiszolt üvegből	1:50
Teáscsésze fehér finom porcellán	1—
Teáscsésze színes finom porcellán	1:80
Porcellán vizeskancsó díszítéssel	2:50
Kávésbögre emlék felirással	—70
Fali sórtartó majolika fedéllel	2:50
Majolika vizeskancsó színezéssel	3—
Teáskészlet aranyozással	10—
Kávékészlet aranyozással	10—
Feketékészlet aranyozással	10—
Mosdókészlet felszerelve	12—
Ebédőkészlet aranyozással	40—
Vizeskészlet színes aranyozással	4—
Boroskészlet színes aranyozással	4—
Söröskészlet színes aranyozással	4—
Tésztákészlet finom majolika	5—
Befőtteskészlet 6 személyre	4—

Konyha felszerelési áruk.

Főzőedények.

Táblaüveg. Porcellánárak.

Képkerepezés művészies

kivitelben. Ablaküvegezés!

Eladás nagyban és kicsinyben.

KOMLÓS TESTVÉREK

üveg és porcellán nagykereskedés.

Nagyvárad, Zöldfa-u. 13. sz.

Telefonszám 372.

Röszönet nyilvánítás.

Mindazon rokonainknak és jóbarátainknak, kik felejtethetetlen férjem halála alkalmából részvétükkel fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, ez uton mondok hálás köszönetet.

Özv. Szöke Bálintné.

Szőlőkötözéshez

jutefonalat, raffiát és
tartós papírzsinoget ;

aratógépekhez

manillapótló kévekötőt

ajánl:

Radó Samu és tsa

zsák és ponyvakereskedő cég
Kossuth-utca 22.

TAVASZI SZEPLŐT

pár napi használat után el-
tűntet az arczról a valódi

LISZKA VIZ

Eredeti üvegekben 2 ko-
rona 40 fillérért kapható a

Csillag gyógyszerárban

Zöldfa-utca.

Főszerkesztő:

Felelős szerkesztő:

Dr. KRÜGER ALADÁR

Dr. PAPP KÁROLY

Hadikölcsön-jegyzés

1 koronás heti befizetés mellett

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet a hatodik hadikölcsön kibocsátása alkalmából módot óhajtott nyújtani, hogy a hadikölcsön jegyzés hazafias munkájában mindenkik, de különösen a társadalom legkisebb jövedelmű egyénei részt vehessenek, hogy megtakarított tőkéiket kedvezően gyűjthessék és a legbiztosabb befektetésükbe helyezhessék.

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és Segélyszövetkezet annalfogva 5 évre szóló évtartalatos; nyit. a mindenkinek, aki öt éven át heti 1 koronás befizetésre kötelezi magát, 300 korona n. é. 6 százalékos hadikölcsön-kötvényt jegyez oly módon, hogy az öt év elteltével az illető a 300 korona összegű hadikölcsön-kötvényt megkapja.

Öt éven át 300 korona jegyzésnél a befizetések 260 koronát tesznek ki, ennek el-
teltével az elmaradt 300 korona n. é. 6 száza-
lékos jövedelméről állampapír birtokába jut,
mellyel befizetések kellő kamatoztatásáról
a befizetés 5 éve alatt is gondoskodva van.
A kik nagyobb összeget akarnak jegyezni,
hetenként annyiszor 1 koronát fizetnek

be, ahányszor 300 koronát jegyeznek, te-
hát 600 korona jegyzésnél heti 2 koronát,
900 korona jegyzésnél heti 3 koronát, 1200
korona jegyzésnél heti 4 koronát; és így
tovább.

A jegyzés alkalmával négy heti részlet-
nek megfelelő összeg az 300 korona jegy-
zésnél 4 korona fizetendő be. A befizetések
történhetnek hetenként, havonként vagy
negyedévenként előre. Vidékiek havonta a
szövetkezet postatakarékpénztár befizetési-
lapjain, tehát minden költség nélkül tel-
jesíthetik befizetéseiket.

A Nagyváradi Hitelbank Takaréék és
Segélyszövetkezte a VI-ik hadikölcsönre
jegyzéseket a fenti módon f. év június hó
12-ig fogad el.

Bővebb felvilágosítással a Nagyváradi
Hitelbank r. t. kebelében működő Nagy-
váradi Hitelbank Takaréék és Segély-
szövetkezet szolgál.

Ezen kedvező alkalmat hazánk áldozatra-
kés közönsége nagyobb megajánlással
kül igénybe veheti, amire ezután is felhív-
juk szives figyelmét és segítségét.
Nagyvárad, 1917 május hó.

hazafias tisztelettel

Nagyváradi Hitelbank Takaréék
és Segélyszövetkezet igazgatósága.

Meghívó.

A Sztarill-féle Építészeti és Téglagyár r.-t.-nak a Magyar Bank r.-t. (Nagyvárad) helyiségeiben 1917. évi június hó 2-án d. u. 3 órakor tartandó

3. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése az 1916. üzlet-
évről, az évi mérleg, nyereség- és veszteség-
számla bemutatása.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozathozatal az 1., 2. pontok alatt
előterjesztettek nézve, a mérleg- és nyereség-
veszteségszámla megállapítása; továbbá hatá-
rozathozatal a kimutatott veszteségre nézve és
a részvénytársaság további fennállása, vagy
felszámolása tekintetében.
4. Igazgatósági indítvány az alaptőkének
a részvények lebélyegzése után 20.000 koro-
nára való leszállítása és a leszállított alaptöke-
nek 1000 darab 100 korona n. é. új részvény
kibocsátása után 120.000 koronára való fel-
emelése iránt.

5. Az alapszabályok 4. §-ának megfelelő
módosítása, továbbá az alapszabályok 14.
§-ának módosítása.

6. Határozathozatal az igazgatóság és fel-
ügyelő-bizottság felmentése iránt.

7. Egy igazgatósági tag választása.

8. Felügyelő-bizottság választása.

9. Esetleges indítványok (az alapszabályok
17. §-a értelmében a közgyűlés előtt három
nappal az igazgatóságnál írásban bejelentendők.)

Amennyiben a közgyűlés az alapszabályok 16.,
illetve 20. és 40. §-ai értelmében határozatképes nem
volna, már most meghirdetjük az újabb közgyűlés ugyan-
ezen tárgysorozattal 1917. június 10-én délelőtt 10 órára
a Magyar Bank helyiségébe; ez esetben a tárgysoro-
zat pontjai fölött az új közgyűlés fog a letett részvé-
nyek számára való tekintet nélkül határozni.

Nagyvárad, 1917. évi május 19.

Az Igazgatóság.

A mérleg, nyereség és veszteségszámla a t. rész-
vényesek által a részvénytársaság helyiségeiben meg-
megtékinthetők.

Az alapszabályok 12 §-a értelmében a részvénye-
sek szavazati jogukat csak akkor gyakorolhatják, ha
részvényeiket a közgyűlést megelőző nap déli 12 órájáig
a r.-t. pénztáránál leteszik.

Mindenféle vidéki megrendeléseket azonnal szállítunk.

Telephon 92. sz.

Szélőtől, hidegtől

kifujt

vörös arcra és kézre

továbbá szeplő, miteszer és pattanások ellen

legjobb szer az

Alabástrom Crème,

mert a legtisztább és legjobb anyagokból van összeállítva, minőségre és hatásaira nézve felülmúlja az összes forgalomban levő készítményeket. Kétféle minőség van nappali és esteli használatra.

1 tégeley ára 1 kor. 50 fill.

**Alabástrom
pipere szappan.**

Legtisztább, legfinomabb növényi zsirokból van összeállítva. Teljesen lugmentes, mivel az alabástrom szappan tiszta Lanollinnal van tulzsírosítva, a miért is az arcot nem marja, nem esipi, hanem az arcórt üdévé, puhává és simává teszi.

1 drb ára 4 korona.

Szeplő elleni

valódi LISZKA-VIZ.

1 üveg ára 2 korona.

Ezen szerek kaphatók;

NÉMETH PÁL

„Arany Kereszt”
gyógyszertárában.

Nagyvárad, Szent László-tér.

(Városháza mellett.)

FATALPU CIPŐGYÁR

HAAS LIPÓT,

Fatalpu cipők:

25-28, 29-35, 36-39, 40-46.

Borju bőr 13-40, 15-80, 18-10, 22-20.

Ia Hasított bőr 15-80, 18-70, 20-50, 25-70.

Lóbox és tehénbox 17-20, 20-50, 22-80, 27-50.

Fatalpu szandálok:

24-25, 26-28, 29-31, 32-35,

4-, 4-10, 4-40, 4-90,

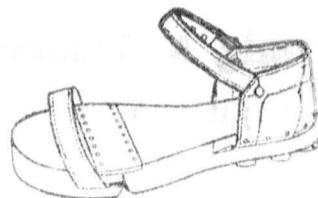
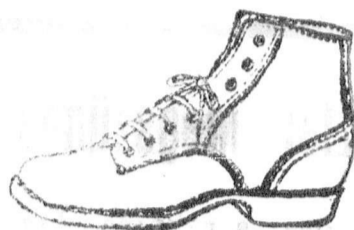
36-37, 38-40, 41-43, 44-46,

5-, 5-50, 6-, 6-10.

Lébujszj oldalszegzés nélkül **törvényileg védett megerősítéssel.**

Gyárak, bányák, mezőgazdaságok, gyermekmenhelyek, intézetek és egyesületek engedélyben részesülnek.

Nagyvárad, Rákóczi-ut 5. sz. Telefonszám 4-63.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel értesítem Nagyvárad város és Biharvármegye igen tisztelt közönségét, hogy a JELINEK FERENC virágüzletéből, a hol hosszú évek óta voltam alkalmazva, a mai napon kiléptem s egyben hálás köszönetem fejezem ki a nagyra értékelt közönségnek a szives elismerésért és bizalomért, mellyel megtisztelték voltak szívesek s nagyon kérem, hogy kezes pártfogásukat a május 1-én Rákóczi-ut Nyíry-házban megnyílt

VIRÁG-ÜZLETEMNEK

fenntartani kegyeskedjenek; minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a nagy érdemű közönség megelégedését fokozottabban nérvben kiérdemeljem.

**Szakértelem! Elegáns modern
kötészet! Szolid árak!**

Ismételve kérem kezes pártfogásukat.

Teljes tisztelettel

FEHÉR ETELKA

virág-üzlete, Rákóczi-ut.

**Vizvezeték-utcán szép kilátással
egy családnak való ház eladó.**

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

IZSÁK LIDIA
élszobru készítő

Nagyvárad,

Park-szálloda

Nagy Sándor-s. l.

szobrában.

Fűzőket a legelső divat szerint 2 óra alatt elkészítünk, kész fűzőkben egyenes tartók, melltartók és háskötőkben nagy választék. Fűzőket választás végett vidékre is küldünk, tisztításokat és javításokat pontosan elkészítünk. Szilgigeti színház művészainak egyedüli szállítója.

Telefon: 11-53.

Telefon 1404. Utcai helyiség

MOCSÁRY SÁNDOR

Épület- és díszmű bádigos,
vizvezeték és villanszerelő.

Nagy-Várad, Zöldfa-utca.

Zöldfa-épület.

Villanymotor, írógépek, kerékpárok, ellenőrző kasszák és gramafonok szakszerű javítása és állandó jókarban tartása. Bronzműves, lakatos és műszerész munkák elfogadtatnak.

Nagyvárad legszebb kirándulóhelye
Szent László Püspök Gyógy-Fürdő
 Nagyvárad mellett

Fürdőzöm teljes!

Kénes hévvíz források természetes forrósága 42°C kénes hőforrását már 300 év óta használják bámulatos gyógyhatással köszvény, csusz, csontbajok, női betegségek és más fájdalmas betegségek ellen. 500 holdes fenyőerdő közvetlen a virágos park mellett. — Villanyvágítás az egész telepen és az összes szobákban. Nagyszabású nyári uszoda 26°C folyton befolyó forrásvízzel, uszástaniítás, napfürdő, homokkura. Fürdőismertetőt küld az igazgatóság.

Komzsik Alajos,
 a fürdő bérlője.

Szöllőbirtokosok figgelmébe

Raffia

és egyéb kötő fonalak kaphatók

Helpy József utóda

szák és gardisági cikkek nagykereskedésében

Nagyvárad, Kossuth-u. 7.

(A Naplog isr. templom áellenében.)

A Rákóczi-ut legforgalmasabb részén
emeletek ház eladó.

Felvilágosítást ad:

Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd

Sal Ferenc-u. 15. Telefon 416.

Új virágcsarnok

Van szerencsém a mélyen tisztelt előkelő közönség nagybecsű tudomására adni, hogy Nagyváradon, Rákóczi-ut Stern-féle házában, szemben a Széchényi szállodával, a mai kor kivánalmainak megfelelő

élő- és művirág kereskedést

nyitottam. Naponkint a legszebb élővirágok, valamint teljesen hű utánezatu művirágok, délszaki növények nagy választékban kaphatók.

Lakodalmi és alkalmi csokrok, koszorúk izléses kivitelben, jutányos áron

A t. közönség b. pártfogását kérve vagyok

özv. Fehér Imréné
 Rákóczi-ut 10.

TELEFON: 15-89.

* **Butorozott szobák** rövidebb hosszabb időre a Zöldfa-épületben kiadók. Felvilágosítással szolgál a szobakezelő (Zöldfa-épület.)

Vizvezeték és mübádogos munkákat készít, javításokat jutányosan eszközöl

Fey Rezső örökösei

Szent János-u. 22.
 Telefon 532.

ECET

valódi garantált szeszből, meleg uton előállítva, kapható

Zuckermann Salamonnál

Nagypiac-tér 5 Telefon 757.

Ecet eladás minden mennyiségben.

Óvakodjunk az ipari tejsav és más idegen anyagokból előállított ecettől!

Hasábos és vágott

TÜZIFA

szükségletét a legnagyobb bizalommal csak

JENEI M. CÉGNÉL

szerezheti be

Nagypiac-tér, Kugler és Andrényi palota. Telefon 10-13. szám.

Megrendelések pontosan kimérve, kívánatra házhoz szállítatnak.

Utcai helyiség.

MOCSÁRI SÁNDOR

Telefon: 14-04.

Vas-, fém és gépipari vállalata.

Nagyvárad, Zöldfa-u. Zöldfa épület.

Vállal:

Épület és diszmü bádogos munkát. Vizvezeték be-
 rendezést és javítást. Írógép, grammafon, kerékpár,
 villany-, gáz- és benzinmotor és mezőgazdasági
 gépek javítását, — Szőlőpermetező javítást stb.

☐☐ Kerékpár és villanyvilágítási cikkek. ☐☐

4 OLCÓSÓ HÉT

a Pünkösdi vásár alkalmából

Czillér Imre nagyáruházában.

Május 7-től június 9-ig az összes raktáron levő ruházati cikkek leszállított olcsó árak mellett kerülnek eladásra.

Ruhaszövetek, costük és ruhafelymek, nyers és divatszineken mosókeimék Batist, grenadir, carton, Delain, Lüster.

Blousok, selyem kötött kabátok selyem köpenyruhák és felöltők. Japonok nap-ernyők. Keztyük, narisnyák, tricók és diszkötények. Legujabb Linon és csipke gallérok. Lüster mosó fehér és fekete diszkötények.

Gyönyörű kalapok, hölgyek, leánykák és gyermekek részére.

Gyermek ruhák, kötények, fin mosó öltönyök, zefir és apacs ingek és blousok.

Fürdő ruhák, és köpenyek és frottirárak.

Kézimunkák és anyagok.

Férfi divat cikkek. Ing, gallér, kézelők, nyekkendő ujdonságok, zefir és nyersselyem ingek. Kalapok és Sportsapkák.

Szőnyeg, függöny, paplanok, ágynemű és legjobb fehérneműek. Roletta vásznak, Cérnák és foralak nagyban és kicsinyben. Utazó cikkek bőröndök, kosarak.

Összes katonai felszerelések legolcsóbban

Czillér Imre nagyáruházában.

Bubla és Társa.

Cégtulajdonos: Bubla József
Sztaroveszky-utca 1.

Minden kapható e fűszer és csemege kereskedésben.

Szalámi, sajt, szalonna, kitűnő **Málnaszörp,** **Törley pezsgő,** valódi kitűnő **ó-borok.**

Saját termésű bor.

Szappanok. Naponta friss izletesházikenyer. Felvágott fa házhoz szállítva. Élelmi cikkek. Naponta friss vaj, remek lipthói turó.

Telefonszám 11-49.

Vas és rézágyak

afrik és lószőrmatracok, amerikai és sodrony-ágybetétek: összehajtos ágyak eredeti gyári árakon kaphatók

Tátray Sándor

r-t.-nál Körös-utca 11.

Telefon szám: 558

Merza Kálmán

nyerges és szilgyártó Nagyvárad, Rákóczi-ut 19. szám.

Telefon: 3-65 Telefon: 3-65

Tiszti nyereg és szijazat, kocsi-ülés, lábvédők és szerszámlakok raktára.

Tárnoki László

cserép és palafedő m. Szt. Péteri-u. 3. Telefon 886.

E szakmába vágó munkákat a legjutányosabban elvállal.

Élelmezési ajánlat!

ASZÓDI MIHÁLY

nagykereskedő, Kossuth-u. Sas-palota. Telefon 635.

Összes gyümölcskonzevek, téli szalámi, szardiniák, linom valódi méz, az csezes csemege és gyógyborok, linom likör, konyak és pálinka, rósorszesz, magyaró, mazsola és feltört dió, cukorka, csokoládé és tea, málnaszörp, citromszörp, ugy egyben és kicsinyben beszerezhető. Mielőtt vásárolna, sziveskedjen mindebből dusan felszerelt áruraktáromat felkeresni.

ASZÓDI MIHÁLY

kávét, csokoládét és cukorkát nagykereskedő. Nagyvárad, Kossuth-utca Sas-passage.